

**Zápis z 33. zasadnutia Komisie pre správu národnej domény (ďalej len
„Komisia“) zo dňa 18. decembra 2023**

Spôsob zasadnutia: fyzicky, MIRRI SR, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zasadačka Gemer

Prítomní:

- Anton Jelenčiak (MIRRI SR, predseda Komisie)
- Ivan Liška (MIRRI SR, podpredseda Komisie)
- Peter Bíro (ccTLD manažér)
- Rishi-Fezal Maudhub (ccTLD manažér)
- Ján Gallo (poskytovatelia internetových služieb)
- Milan Csaplar (používatelia internetu)
- Tomas Klempai (registrátori domén, v zastúpení Ondreja Jombika)

Prizvaní

- Jakub Kubaň (MIRRI SR)
- Václav Javůrek (MIRRI SR)
- Darius Hatok (ccTLD manažér)

Program:

1. Vyhodnotenie výzvy Fondu SK-NIC v roku 2023
2. Témy výziev Fondu SK-NIC na rok 2024
3. Návrh úpravy Pravidiel pre registráciu
4. Stručná informácia o aktivitách a vývoji ohľadom .sk v roku 2023
5. Prehľad diania vo Vysokej skupine pre správu internetu (HLIG)

Priebeh zasadnutia:

Úvodné slovo predniesol p. Jelenčiak, predseda Komisie, ktorý privítal členov Komisie. P. Liška previedol členov Komisie programom, na základe účasti konštatoval uznášaniaschopnosť a predstavil nahlásené body programu zasadnutia. Do bodu rôzne nebol predložený žiadny návrh programu.

Prvým bodom bolo Vyhodnotenie výzvy Fondu SK-NIC v roku 2023. P. Bíro v stručnosti zhrnul, že výzva bola vyhlásená od 1. mája do 15. júna 2023. V rámci výzvy bolo prijatých vyše 200 žiadostí, najviac od občianskych združení, potom nasledovali žiadosti od firiem a škôl.

Témy výzvy boli: e-vzdelávanie, informačná a kybernetická bezpečnosť so zameraním na bezpečný život pri existencii IKT a aplikácie zamerané na podporu životného prostredia. Najviac žiadostí dostala tradične oblasť e-vzdelávania, ale prekvapivo bolo významnejšie množstvo aj pre oblasť podpory životného prostredia, kde boli schválené až 3 úspešné projekty.

Dohromady bolo schválených 18 projektov, celkovo za cca 150 tis. EUR. Žiadosti boli za MIRRI SR schválené 8. septembra 2023.

Po tejto poslednej výzve počet projektov podporených zo strany SK-NIC prostredníctvom Fondu SK-NIC prekročil číslo 100 projektov a sumu podpory 1,2M EUR.

Verejná prezentácia úspešných projektoch sa udiala 7. novembra 2023 a tak, ako aj ostatné výzvy, informácie k jednotlivým projektom sú dostupné na webovom sídle SK-NIC virtualno.sk.

P. Bíro v závere na otázku členov Komisie ohľadom kontrolného mechanizmu na poskytovanie podpory uviedol, že všetky projekty sú kontrolované a pri niekoľko málo projektoch sa už v minulosti použili určité opatrenia, vrátane vrátenia príslušnej nepoužitej časti podpory.

Pri druhom bode p. Bíro informoval o témach výziev Fondu SK-NIC v roku 2024. Výzvy budú dve a to pre veľké, ako aj malé projekty.

Výzva pre veľké projekty sa predpokladá od cca. marca 2024 a bude štandardne trvať 2,5 mesiaca. Témy pre obe výzvy vychádzajú z tém, ktoré členovia Komisie prediskutovali a navrhli už v minulosti. Témy veľkej výzvy budú zahŕňať e-vzdelávanie, digitálnu inklúziu a digitálne riešenia na podporu inteligentného mesta (tzv. Smart-Cities).

Alokácia podpory tejto výzvy bude zvýšená z bežných 150 tis. EUR na 300 tis. EUR, čím sa v princípe vyčerpá akumulovaná rezerva z obdobia, počas ktorého vznikol nový mechanizmus výziev.

Výzva pre malé projekty bude vyhlásená na jeseň 2024 na dobu 1,5 mesiaca. Schválenie projektov zo strany MIRRI SR sa v tomto prípade predpokladá v decembri 2024. V rámci

malých projektov budú podporené inovátorské IKT projekty, projekty zamerané na e-zdravie a projekty zamerané na potláčanie falošných správ a dezinformácií. Pre túto výzvu bude alokovaných 100 tis. EUR.

P. Jelenčiak sa informoval ohľadom stavu Fondu SK-NIC a možnosti jeho využitia kvôli jeho transparentnosti, dobrému mechanizmu a výbornej reputácii na osobitné výzvy s doplnením finančných prostriedkov zo strany MIRRI SR.

P. Bíro ozrejmil, že fond by mohol byť využitý aj na takéto spolufinancovanie projektov, avšak bude potrebná právno-procesná analýza pre prípadnú takúto aktivitu. P. Bíro uviedol aj, že už v minulosti už uvažoval aj nad spájaním sa s inými fondami a programami pri financovaní projektov. P. Jelenčiak má záujem najmä o realizáciu dlhodobu udržateľných projektov. P. Bíro doplnil, že prípadné spojenie sa s rozpočtom MIRRI SR by malo mať aj príslušnú propagáciu zo strany MIRRI SR. Vzhľadom na spomínanú potrebu právnej analýzy, ako aj vykonanie potrebných nastavení by najbližšia takáto aktivita mohla nastať až pri jesennej výzve, jarná je príliš blízko na to, aby sa niečo také stihlo. P. Jelenčiak dal na zváženie aj možnosť využiť SK-NIC ako implementačnú agentúru pre podporu projektov.

Na otázku členov Komisie aký je zostatok vo Fonde SK-NIC p. Bíro odpovedal, že vo fonde by malo byť ku koncu roka 2023 cca 400 tis EUR. Členovia Komisie dali v rámci diskusie na zváženie možnosť, či by spoločné výzvy spomínané vyššie mohli byť vyhlasované v širšom kontexte, kde by boli MIRRI SR a SK-NIC partnermi, čím by sa mohla zabezpečiť aj väčšia propagácia projektov. P. Bíro v tejto súvislosti podotkol, že kritériom výziev vyhlasovaných SK-NIC je vyhnutie sa nadmernej administratívnej záťaži, aká je spojená napr. s projektami financovanými cez štrukturálne fondy resp. zo štátneho rozpočtu, na čo by bolo potrebné dať pozor.

P. Hatok poznamenal, že SK-NIC sa pozerá aj na projekty, ktoré neprešli potrebnou hranicou na podporenie z Fondu SK-NIC je a následne ešte zvykne osobitne podporiť niektoré z nich z ďalších vlastných prostriedkov. Členovia Komisie sa zhodli, že ďalšie zdroje na financovanie projektov by mohlo nájsť MIRRI SR v rámci vytvárania synergií.

P. Gallo uviedol, že projekty SK-NIC sú principiálne vytvárané a podporované ako udržateľné. P. Klempai uviedol, že by mohol vedieť zabezpečiť vytvorenie určitého partnerstva v spolupráci s nadáciou Pontis a SAPIE, prípadne sprostredkovať komunikáciu cez svoje kontakty na partnerov.

P. Bíro v rámci možných ďalších výziev a navyšovania počtu schvaľovaných projektov

upozornil, že je potrebné prihliadať aj na zvládateľnosť vyhodnocovania predložených projektov tak, aby stihli byť všetky predložené projekty vyhodnotené včas.

P. Jelenčiak v rámci svojho zámeru zdôraznil potrebu sledovania aktivít vyplývajúcich z Politického programu Digitálnej dekády. Práve aktivity na dosiahnutie cieľov Digitálnej dekády budú podľa neho najviac podporované v najbližších rokoch.

P. Bíro na záver k tomuto bodu uviedol, že v prípade pretrvávajúceho záujmu zo strany MIRRI SR bude potrebné zanalyzovať možný mechanizmus spolufinancovania, ako aj zväžiť rozsah vzhľadom na značnú administratívnu náročnosť, spojenú s každou výzvou.

K tretiemu bodu, týkajúceho sa návrhu úpravy Pravidiel pre registráciu .sk domén, p. Bíro uviedol, že hlavná zmena súvisí s novelizovanou Smernicou o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii (smernica NIS2) a aj keď sa to v Pravidlách genericky nachádza, bolo považované za vhodnejšie explicitné uvedenie telefónneho čísla na niektorých miestach, keďže podľa prichádzajúcej NIS2 to bude povinný údaj Držiteľa domény (doteraz bol systémovo iba voliteľný).

Ďalšie zmeny súviseli s gramatickým precizovaním textu Pravidiel.

P. Gallo sa opýtal, či bude po novom použiteľný u nich zaužívaný tzv. proxy telefonický kontakt.

P. Bíro uviedol, že pokiaľ si s držiteľom domény dohodnú zastupovanie, je to podľa neho v poriadku a NIS2 toto nerieši. Pripomenul však, že tým na seba preberajú aj príslušnú zodpovednosť.

Členovia Komisie sa informovali aké dlhé bude prechodné obdobie na dopĺňanie telefónnych čísiel. P. Bíro uviedol, že termín na transpozíciu NIS2 je síce do októbra 2024, avšak požiadavka na poskytovanie telefónneho čísla už existuje v samotnej smernici a teda sa tak stane aj nezávisle od transpozície do slovenskej legislatívy. Je však potrebné sledovať, či NBÚ nepridá v rámci národnej legislatívy požiadavky navyše. Prechodné obdobie, však určite bude niekoľko mesiacov a príslušná komunikácia sa očakáva už v cca polovici budúceho roka.

P. Jelenčiak navrhol, že závažné pripomienky k NIS2 môžu byť predložené aj prostredníctvom MIRRI SR, ktoré je povinne pripomienkujúci subjekt v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

P. Bíro v závere tohto bodu požiadal o hlasovanie ohľadom navrhovaných zmien. P. Liška vyzval prítomných členov Komisie k hlasovaniu. Všetci členovia jednohlasne schválili zmeny podľa návrhu úpravy Pravidiel pre registráciu .sk domén.

Štvrtým bodom bola stručná informácia o aktivitách a vývoji ohľadom domény .sk v roku 2023. Počet .sk domén počas roku 2023 mierne stúpala. Očakávaný pokles na konci leta vyplynul najmä z neobnovení tzv. „čínskych domén“ z roku 2022.

Od 1. januára 2023 bol spustený program pre kvalitatívne hodnotenie registrátorov. Prvý registrátor sa akreditoval 1. februára 2023 a k dňu stretnutia Komisie bolo akreditovaných 8 registrátorov. Niektorí registrátori už využili aj kofinancovanie marketingu z tohto programu.

Tento rok mala .sk 30 rokov, k čomu počas roka prebiehala rôzna mediálna komunikácia a bola zorganizovaná aj osobitná udalosť.

V roku 2023 bol usporiadaný ďalší Registrátorský deň, zameraný na e-marketing a prvýkrát sa usporiadali aj 2 kratšie semináre – v apríli a v novembri 2023. Prvý bol venovaný pripravovanej legislatíve EÚ a druhý bol zameraný na kybernetickú bezpečnosť, čo zahŕňalo aj informácie o novej smernici NIS2 a povinnostiach, ktoré z nej vyplývajú.

Počet registrátorov na týchto udalostiach narastal a na poslednom sa zúčastnilo až 23 registrátorov.

Počas roka pribudli ďalšie vzdelávacie videá do Akadémie virtuálneho Slovenska, tentokrát v spolupráci s IPčkom. Počas tohto roku bolo zaškolených aj okolo 200 policajných kadetov, do 2000 študentov a okolo 150 učiteľov informatiky a ekonomiky.

Počas roka SK-NIC taktiež zasadil 30 tis. stromčekov v rámci podpory ekológie.

Najbližší registrátorský seminár sa očakáva 19. marca 2024, témy sa ešte pripravujú.

Do budúcnosti sa uvažuje aj nad uvoľnením jedno a dvojnakových domén, aktuálne sa analyzujú náklady s tým spojené, nakoľko obdobne ako inde, uvoľnenie bude prostredníctvom aukcie a k tomu je potrebný aukčný systém. Ideálnym spôsobom bude následné využitie daného systému na reguláciu odchyťovania domén podobne ako je to v Estónsku resp. ako sa plánuje zaviesť v budúcom roku v Česku.

V rámci procesov uvoľňovania jedno a dvojnakových domén sa vychádza najmä z relatívne nedávneho príkladu z Luxemburska.

V rámci piateho bodu p. Kubáň informoval členov Komisie o prehľade diania vo Vysokéj skupine pre správu internetu (HLIG). HLIG (High Level Group on Internet Governance) je hlavnou pracovnou skupinou EÚ koordinujúcou otázky medzinárodnej správy internetu. Počas uplynulého roka sa skupina venovala predovšetkým témam: Globálny Digitálny Kompakt (GDC), budúcnosť IGF a High Level Government Meeting v Rwande. Ďalej informoval o činnosti poradného orgánu Governmental Advisory Committee (GAC) pri medzinárodnej organizácii Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN). ICANN je

hlavnou organizáciou so zapojením širokého okruhu zainteresovaných osôb, rozhodujúcou o témach, ktoré sa týkajú technického fungovania internetu. GAC je v rámci ICANN platformou pre diskusie zástupcov štátov a organizuje tri zasadnutia ročne, ktoré sú synchronizované so stretnutiami ICANN.

V roku 2023 sa ICANN a GAC stretli v:

- 11.-16. marca v Kankúne, Mexiku – ICANN 76,
- 12.-15. júna vo Washingtone, D.C., USA – ICANN 77,
- 21.-26. októbra v Hamburgu, Nemecko – ICANN 78.

Počas týchto stretnutí sa GAC venoval hlavne nasledujúcim témam:

- budúce výzvy na nové gTLD
 - dostupnosť pre žiadateľov z krajín s nižším príjmom – nižšie správne poplatky ICANN, metodická podpora pre žiadateľov,
 - otázka closed generic gTLD – gTLD, ktoré môžu predstavovať ekonomicky lukratívne pojmy
 - je potrebné nastaviť poistky pri výbere takýchto domén, aby nevznikli problémy napr. z pohľadu hospodárskej súťaže,
 - ak sa nenájde riešenie uspokojivé pre GAC, nemali by takéto gTLD súčasťou výzvy,
- zneužívanie DNS
 - GAC tlačil na ICANN, aby aktívnejšie predchádzal útokom na systém DNS a registrátorov domén – nové ochranné povinnosti v zmluvách s gTLD registrátormi a technická podpora,
- zjednotenie sprístupňovania registračných informácií k doménam – systém SSAD, zatiaľ pre gTLD registrátorov nepovinný, je v testovaní,

GAC sa tiež venoval príprave HLGM (Medzivládneho stretnutia na vysokej úrovni), ktoré bude predchádzať ICANN 80 v Rwande v júni 2024 – prebiehali diskusie o agende – mala by sa zamerať na výzvy konektivity krajín Globálneho juhu, budúcnosť štruktúry riadenia internetu a dopady budúcich technológií – otázka bola do akej miery špecifikovať témy, aby neboli príliš technické na politickú diskusiu, ale zároveň neprekračovali kompetencie ICANN.

GDC

Na pôde OSN pokračovali prípravy Global Digital Compact prostredníctvom tzv. Deep Dives, cieľ je mať text pripravený do septembra 2024. Pozícia EÚ k GDC pozostáva z: prístupu k technológiám zameraným na ľudí, podpory konektivity na prekonávanie digitálnej priepasti,

klúčová úloha pre Internet Governance Forum a prístup so zahrnutím širokého spektra zainteresovaných osôb, spolupráce medzi verejnými orgánmi, platformami, médiami a občianskou spoločnosťou.

IGF

V roku 2023 bolo zorganizované 9.-12. októbra v Kjóte, Japonsku. IGF je hlavným fórom OSN pre otázky správy internetu. Hlavnou témou uplynulého ročníka boli tzv. „vznikajúce technológie“ (umelá inteligencia, virtuálne svety).

P. Bíro sa informoval, či bude mať MIRRI SR zastúpenie na HLGGM. P. Liška uviedol, že na vedenie rezortu bola predložená informácia ohľadom tohto bilaterálneho stretnutia a čakajú na schválenie. P. Bíro požiadal v prípade účasti MIRRI SR na tomto bilaterálnom stretnutí o koordináciu pri príprave prípadnej pozície.

Záver

P. Jelenčiak ukončil zasadnutie a poďakoval členom Komisie za účasť.